ΚΥΡΙΑΚΑΤΙΚΟ ΚΗΡΥΓΜΑ

Ἦν δὲ Ἰωάννης ἐνδεδυμένος τρίχας καμήλου καὶ ζώνην δερματίνην περὶ τὴν ὀσφὺν αὐτοῦ καὶ ἐσθίων ἀκρίδας καὶ μέλι ἄγριον.

Μάρκος 1.

Ἀπ' τὴν ἀρχὴ ὡς τὸ τέλος, ἀδερφοὶ Χριστιανοί, τὸ θεμέλιωμα τῆς πίστης μας γίνεται μὲ ἀδυναμία καὶ μικρότητα τῶν ὑλικῶν μέσων. Μέσα σὲ μιὰ σπηλιὰ, κοντὰ στὸ παχνὶ ἀλόγων ζῴων, γεννιέται ὁ παντοδυνάμος λυτρωτὴς τοῦ κόσμου· φτωχογεννημένος δὲν ἄκουσε ὀλόγυρα στὴν κούνια το τὴν κολακεία τῶν ἀνθρώπων ποὺ τριγυρίζουν καὶ περιγλείφουν τοὺς δυνατοὺς καὶ ἄρχοντες τῆς γῆς. Τῶν Ἀγγέλων ἡ μελῳδία, ποὺ ἐναννάρισε τὸν πρῶτό του γλυκὸν ὕπνον ἀνάμεσα στοὺς ἀνθρώπους, δὲν ἀκούστηκε παρὰ μονάχα ἀπὸ φτωχοὺς βοσκοὺς κι' ἀπὸ κανέναν ἄλλονε. Τὸ λαμπερὸ ἀστέρι ποὺ ἐσημάδεψε τὴ γέννησή του μονάχα οἱ μάγοι, οἱ ἀντιπρόσωποι τῆς σοφίας τοῦ παλιοῦ καιροῦ, τὸ εἴδανε, τἀκολουθήσανε καὶ μονάχοι τους προσκυνήσανε τὸν νεογέννητο βασιλέα, ὅπου ἡ βασιλεία του δὲν εἶτανε ἀπὸ τοῦτον τὸν κόσμο, τὸν κόσμο τῆς ψευτιᾶς καὶ τῆς ὕλης. Ἡ ταπεινοσύνη ἀκολουθᾷ ὅλη του τὴ ζωή. Ὅταν ὀχτωμέρισε, τὸν ἐφέρανε στὸν ναό, σὰν φτωχαδάκι νήπιο καὶ τοῦ κάμανε τὴν περιτομή, δεῖγμα καὶ τοῦτο τοῦ σεβασμοῦ του στοὺς νόμους τοῦ κόσμου, μάθημα στὸ μέλλον νομιμοφροσύνης καὶ ὑπακοῆς. Κι ἔτσι ἐπέρνα ἡ ἐπίγεια ζωὴ τοῦ Θεανθρώπου, μὲ φτώχεια καὶ ταπεινοσύνη, μὲ ὑπομονὴ καὶ ὑποταγὴ στοὺς δικούς του. Ἔτσι ἐπέρασαν τὰ χρόνια τῆς προετοιμασίας γιὰ τὸ θεϊκό του κήρυγμα καὶ τέλος ἔφτασεν ἡ ὥρα, ὅπου ἔμελλε νὰ βροντήσῃ ἡ θεϊκή του φωνὴ, ποὺ ἔμελλε νὰ ρίξῃ καταγῆς τὴν πλάνη καὶ τὴν ψευτιὰ καὶ τὴν ἀπατηλὴ τοῦ κόσμου δύναμη. Σὲ περασμένα χρόνια ἡ φωνὴ τῶν σαλπίγκων ἐγκρέμισε τὰ καστρότοιχα τῆς Γεριχῶ· τώρα ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ, ποὺ γεννήθηκε ἄνθρωπος, θὰ ρίξῃ χαλάσματα καταγῆς τοὺς πύργους ποὺ εἴχανε μέσα τους φυλακωμένη τὴ λευτεριὰ τῆς συνείδησης τἀνθρώπου κι' ἀλυσσοδεμένη τὴ γνώση καὶ τὴν ἀλήθεια. Καὶ τώρα ὅμως φτωχικὰ κι' ἥσυχα προκηρύχνεται ὁ ἐρχομὸς τοῦ Θεοῦ. Ὁ Πρόδρομός του, ποὺ στάλτηκε μπρὸς νὰ φωνάξῃ στοὺς ἀνθώπους τὸ φτάσιμο τοῦ Σωτήρα των, εἶτανε ἄνθρωπος ἐρημίτης· ὁ κόσμος εἶχε πολὺ προστυχέψῃ καὶ κανένα καλὸ ἀπὸ μέσα δὲν μποροῦσε νὰ ξεπροβάλῃ. Ἔπρεπε λοιπὸν ἀπὸ τὴν ἐρημία νὰ ἔβγῃ ὁ Πρόδρομος καὶ στὴν ἐρημία νὰ πρωτακουστῇ ἡ φωνή του, σὰν νἄδειχνε μὲ τοῦτο ἡ θεία χάρη πὼς ἀπ' τὰ τίποτα, ἀπ' τὴν ἔρημο θἀρχινοῦσε τὸ θεμέλιωμα τοῦ πνεμματικοῦ κόσμου, ὅπως ἄλλοτες ἀπ' τὸ χάος ἐπλάστηκε ὁ ὑλικὸς κόσμος. Τὸν Πρόδρομο δὲν τόνε συντροφιάζουν στρατέμματα καὶ καβαλλάρηδες, τούμπανα καὶ σάλπιγκες· δὲν εἶναι στολισμένος μὲ χρυσάφια καὶ φτερὰ, μὲ παράσημα καὶ φαντασίες, ὅπως εἶναι στολισμένοι οἱ Πρόδρομοι τῶν βασιλιάδων τῆς γῆς. Ὄχι· ὁ Ἰωάννης φοροῦσε φόρεμα ἀπὸ καμηλότριχες καὶ ζώνη δερματένια ἔσφιγγε τὴ μέση του, καὶ τὸ φαγί του εἶτανε ἀκρίδες κι' ἄγριο μέλι. Αὐτὸς ὁ φτωχὸς ἐρημίτης διαλέχτηκε Πρόδρομος τοῦ Θείου Λόγου. Καὶ μ' ὅλο τὸ δίκιο. Πειὸ μεγάλος ἀπ' τὶς ἀνάγκες τῆς καθημερινῆς ζωῆς, ποὺ θὰ πῇ, πειὸ μεγάλος ἀπ' τὰ ζουλεμμένα μεγαλεῖα τοῦ κόσμου, πειὸ μεγάλος ἀπ' τὰ χρήματα, ἀπ' τὶς δόξες, τὶς τιμὲς, τὰ στολίδια, τὶς ὑποφερτὲς τοῦ κόσμου ψευτιὲς ποὺ θέλει νὰ ζήσῃ ὅπως ὅπως, εἶτανε ὁ μόνος ποὺ μποροῦσε νὰ βροντοφωνάξῃ: Ἑτοιμάστε τὸν δρόμο τοῦ Κυρίου· ἰσάστε τὰ μονοπάτια του.

Καὶ εἶναι ἀλήθεια, Χριστιανοί μου, πὼς κεῖνος ὁ ἄνθρωπος μονάχα στὸν κόσμο εἶναι ἄξιος νὰ δουλέψῃ γιὰ μεγάλα ἔργα, γιὰ ἔργα ἀθάνατα κι' αἰώνια, ὅπου δὲν εἶναι σκλάβος τοῦ σήμερα καὶ τοῦ αὔριο, τοῦ χτὲς καὶ τοῦ προχτὲς. τοῦ πέρυσι καὶ τοῦ φέτος καὶ τοῦ χρόνου, ὁ ἄνθρωπος ποὺ μέσα στὸ κεφάλι του χωρᾷ ἡ αἰωνιότη.

Πῶς θέλεις ἐσὺ νὰ κάμῃς μεγάλο ἔργο, ἀφοῦ φοβᾶσαι μὴ χάσῃς τὸ συφέρο σου, στὸ ἐμπόριό σου ἢ στὴν πολιτική σου, ἀφοῦ τρέμεις, νὰ μὴ σὲ κατακρίνουνε γιατὶ ἐφέρτηκες ἔτσι, γιατὶ περπατῶντας ἐξέχασες νὰ βγάλῃς τὸ καπέλλο σου σ' ἕναν κἄποιο ποὺ ἀλλοιῶς δὲν θὰ τοὔλεγες μηδὲ καλημέρα ἁπλῆ; Πῶς θέλεις νὰ δείξῃς παλληκαριὰ κι' ἡρωισμὸ στὸν πόλεμο ἢ στὴν κοινωνία, ἀφοῦ ἀδιάκοπα χτυπᾷ ἡ καρδιά σου μὴν πάθῃ τίποτα ἡ ἀκριβή σου ζωή; Ποιός ἄλλος μποροῦσε νὰ τρέξῃ μπρὸς ἀπ' τὸν Χριστὸ καὶ νὰ φωνάξῃ «Μετανοεῖτε· ἤγγικεν ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν», παρὰ ὁ Ἰωάννης, ὁ ἐρημίτης τοῦ Ἰορδάνη, ὅπου δὲν εἶχεν ἀνάγκην μηδ' ἀπ'αὐτὰ τὰ χρειαζούμενα τῆς καθημερινῆς ζωῆς, ποὺ δὲν ἐσκοτίζονταν γιὰ φαγιὰ καὶ γιὰ πιοτὰ, ποὺ δὲν τὸν ἔννοιαζε σὲ ποιὰ μόδα ἔκοβαν οἱ ἄνθρωποι τὶς φορεσιές τους, ὁ ἐρημίτης ποὺ τὸν ἔφταναν λίγες μπουκιὲς μυρωδᾶτο ἀγριόμελο νὰ τὸν θρέψουν καὶ λίγες καμηλότριχες νὰ σκεπάσουν τὴ γδύμνια του;

Κι' ὕστερα πῶς εἶτανε θᾶμμα ἡ νίκη τῆς Χριστιανοσύνης; Ἂν εἶτανε θᾶμμα, αὐτὸ εἶτανε ἀπὸ κεῖνα ποὺ κάνει τοῦ ἀνθρώπου ὁ ἡρωισμός, κεῖνο ἴσα ἴσα ποὺ θέλησε ὁ Χριστὸς, μὲ τὶς ἡρωικὲς τἀνθρώπου δύναμες νὰ λύσῃ τὸ ζήτημα τῆς ἀνθρωπινῆς προκοπῆς καὶ τοῦ ψηλωμοῦ τοῦ ἀνθρώπου ἴσα μὲ τὸ μεγαλεῖο τοῦ Θεοῦ. Τὸ φανέρωμα τοῦ Προδρόμου εἶτανε μιὰ ἀπόδειξη κεινοῦ ποὺ εἶπε ἀργότερα ὁ θεοφώτιστος Παῦλος. «Τὰ ἀσθενῆ τοῦ κόσμου ἐξελέξατο ὁ Θεὸς, ἵνα καταισχύνῃ τὰ ἰσχυρά». Μὲ τὴν ἀδυναμία καὶ τὴν ταπεινοσύνη τῶν ἀφωσιωμένων ἐνίκησεν ὁ Θεὸς τοὺς δυνατοὺς τῆς γῆς. Βασιλιάδες καὶ Ἄρχοντες, Ἀρχιερεῖς καὶ Διαβασμένοι, μαχαιράδες καὶ σοφοί, πλούσιοι καὶ χαραμοθρεμμένοι, ὅλοι βάλανε τὰ δυνατά τους νὰ πνίξουνε τὴ Χριστιανοσύνη ἀπάνω στὴ γέννησή του, μέσα στὴν κούνια της. Αὐτὴ ὅμως, μὲ τὴ δύναμη τῆς ἀληθείας δυναμώνοντας τὴν ἀδυναμία της, ὅλα τὰ νίκησε κι' ἀπάνω στὰ συντρίμμια τους ἔστησε τὸ θρόνο του ποὺ ὡς τὰ σήμερα στέκει ἀσάλευτη, κι' ὅσο ἀνοίγει ὁ κόσμος τὰ μάτια του στὸ φῶς τῆς ἀληθείας τόσο πλειότερο θὰ μαζώνεται μ' εὐλάβεια κι' ἀγάπη ἀποκάτου στὸν ἴσκιο τοῦ Σταυροῦ καὶ θὰ ζῇ ἥσυχος καὶ καλόμοιρος, γλυτωμένος ἀπ' τὰ καρδιοχτύπια τῆς πλεονεξίας, εὐχαριστημένος μὲ κεῖνα ποὺ ἔχει, ὅμοιος μὲ τὸν Πρόδρομο. ποὺ φορώντας καμηλόρουχα καὶ τρώγοντας μέλι ἄγριο κι' ἀκρίδες εἶχε τὴ δύναμη νὰ στυλώνῃ τὸ φεγγερό του μάτι στοῦ Θεοῦ τὸ θέλημα καὶ νὰ καλῇ τὸν κόσμο νὰ ξυπνήσῃ ἀπ' τὸν ὕπνο τῆς ἁμαρτίας τὸ φαρμακωμένο φωνάζοντας: «Μετανοεῖτε, ἤγγικε γὰρ ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν».

Ο ΚΗΡΥΚΑΣ ΤΟΥ ΝΟΥΜΑ

ΕΠΙΓΡΑΜΜΑ

ΣΕ ΚΟΛΑΣΜΕΝΟ ΔΑΝΤΟΛΟΓΙΟ

Τὸ Δάντη τὸν ξεκοίλιασες μὲ τέχνη καὶ μὲ χάρη
Καὶ τἀντερά του κρέμασες σὲ **Ἠλύσιο** τσιγκέλι,
Κι ὅμως σὲ λὲν μεταφραστὴ καὶ ὄχι μακελάρη,
Γιατ' ἔτσι ἡ συνηθεια τοῦ τόπου μας τὸ θέλει.

ΗΛΥΘΙΟΣ

Στὰ μέρια τῆς ἀνατολῆς εἶναι στρωμένα σύγνεφα μαβρειδερὰ σὰν τὴν πίσσα καὶ ἡ μέρα ἀργεῖ νὰ φέξει. Ἀκόμα δὲ χάθηκαν ὅλα τἀστέρια καὶ τὸ μάτι ξανοίγει κανένα ἀσπρουλιαρικο μὲς στὰ οὐράνια. Ὁ γιὸς τοῦ μυλωνᾶ δὲ δουράει τώρα καὶ σὰν ἀποκαρωμένος γυρνάει ἀπὸ τὴν πίσω πλαγιὰ καὶ πηδάει τἀγκαθωτὰ παλιούρια γιὰ νὰ μπεῖ μὲς στὸ μύλο ἀπὸ τὴν πορτοπούλα τοῦ περιβολιοῦ ποὺ τὴν ἀγναντέβει νὰ μαβρολογάει ἀκόμα ἀνοιχτή.

Λύνεται ἄξαφνα ἡ γλώσσα του καὶ τὰ μάτια του πάνε νὰ πεταχτοῦν ὄξω ἀπ' τὶς κόχες φουσκωμένα: δὲν πιστέβει σ' ὅσα γλέπει μὲς στὸ μισόφωτο τῆς χαραγῆς καὶ βαστιέται στηλωμένος πάνου στὴ θύρα γιὰ νὰ μὴ στρωθεῖ χάμου καὶ πεθάνει.

«Ἤθελες νὰ γίνεις κάρο διπλό!..», ἀναχοβολιέται τότες ὁ κουλουριασμένος γέρος μ' ἕνα ξερόβηχα. «Ὁ λυκοφαγωμένος σέχει ἀδιαγμένο καὶ τὰ γόνατά σου πῆραν καὶ σένα χῶμα ποὺ πατάμε ... Μιὰ κοπὴ λυκόπουλα στριγκλιάρικα μονιαζει μὲς στὸ σπίτι σου καὶ μασάει τὸ γλυκὸ ψωμί σου...Καὶ ἡ κοιλιὰ τῆς Φώτως σου μὲ κοπέλια ξενοσπαρμένα εἴταν βαρεμένη...Γύρεβες καὶ γύρεβες μιὰ κορασιὰ γενοβολήτρα κ' ἔμορφη, μὰ στὰ στερνὰ τὴ βρῆκες . . . Οὐδὲ στιγμὴ δὲν ἄφινε νὰ σάπατάει,τυφλοπόντικα, κι ὅλο θυμόνταν τὰ παλιά, τὰ λέφτερα τὰ χαδια ... Κἀθου καὶ σὺ τώρα κοντὰ στἀκέραλο κορμί ποὺ ξένα χέρια τὄσφιγγαν καὶ γέλα μὲ τὴν ἀμυαλοσύνη σου, ἄμοιρε!..Ἐγὼ σφαλῆξα τὰ μάτια μου κ' ἔγινα νιόχαρός της...Ἄσογος δὲν ἤθελα νὰ πεθάνω καὶ τὸ μυγοφτυμένο ψοφίμι τοῦ κάμπου δὲν τἄφισα νὰ βρωμοκοπάει μὲς στὸ σπίτι μου...Ἔσυ νὰ ζήσεις τώρα καὶ γιὰ ἄλλο στεφάνι κοίταξε, τὴν ἀνεμόδαρτη γενιὰ νὰ διπλοθεμελιώσεις..».

Σὰ νὰ ξυπνάει μ' ἀφτὰ τὰ λόγια ἀπὸ βύθο ταραγμένο ὁ νιὸς λεβέντης καὶ κάτι νοιώθει νὰ χοχλάζει μέσα του ποὺ τἄρια κιτρινιάζουν πάνου στὰ χείλια καὶ τὸ κόκκινο γαῖμα πηχτώνει· τρώει μὲ τὰ φρενιασμένα καὶ ξερά του μάτια τὸ γέρο καὶ χυμάει πάνου του μ' ἀνοιγμένα δάχτυλα.

«Ἄχ!..Τί μοῦ σκυλιάζεις, ἀσπρομάλλη,ἀφτοῦ;... Καὶ τὴ ζωὴ μοῦ κόφτεις, ἀναθεματισμένε, τώρα;. . Δὲν ἤξερες πόσο τὴν ἤθελα ἐγώ;... Γι' ἀφτὸ σὲ φύλαγα στὸ σπίτι μου; . . . Καὶ πῶς θὰ συλλογιέμαι τώρα τὰ μαβροσκούληκα ποὺ θὰ δειπνοῦνε μὲ τὴν καμαρωμένη μου χαρὰ, ἐγώ;... Μάβρε, μάβρε γεροπατέρα,θέλω μὲς στὰ τάρταρα νὰ σὲ βουλιάξω, νὰ σὲ πνίξω λαχταρῶ καὶ νὰ χορτάσω ὕστερα...».

Καὶ τραβοῦσε ἀπὸ τὰ ματωμένα ποδάρια σὸάρνα τὸν γηρασμένον ἄνθρωπο σὰν ἕναν τρουβᾶ μὲ κόκκαλα γιὰ νὰ τὸν πεταξει μὲς στὸ λασπωμένο καὶ θολὸ νερὸ τῆς στέρνας. Ὁ Ποτιούλας Μπογιάρας, παραλυμένος πιὰ μὲ τὸ νυχτερινὸ πάλεμά του, τεντώνει τώρα τὰ ξυλιασμένα χέρια του καὶ γρατσουνάει τὸ χῶμα μὲ τὰ νύχια γιὰ νὰ κρατηθεῖ ἀπ' ἀφτό. Ἔπειτα μπήγει τὰ δαχτυλά του μὲς στὰ σακκιάμὰ γλήγορα ξεκολνιέται μὲ τὴ φούρια τοῦ γιοῦ του, ἀνοιγοκλεῖ ὁλοένα τἀχαμνό του στόμα δίχως νὰ μπορεῖ νὰ λαλήσει καὶ στραβοκατινιάζει σὰν ἕνας ποὺ χαροπαλέβει καὶ ξεψυχάει. Σὰ θαρρεῖ στερνὰ πὼς θὰ γλυτώσει ἂν πιαστεῖ γερὰ ἀπὸ κάπου, ἀδράζει μὲς στὴ χωνεμένη ἀγκαλιά του τὴ δόλια Φώτω καὶ μ' ἀφτὴν ἀντάμα κουρδουκυλιέται ἀφανισμένα πάνου στὸ χῶμα. Νογάει ὅμως σὲ λίγο τὸ σκοτωμένο κρέας της καὶ τὴν ἀπαρατάει σὰν ἕνας ποὺ κάτι βρέσκει βρώμικο καὶ τἀφίνει πάλε νὰ πέσει χάμου γελασμένος.

Κοντὰ στὴν ἥσυχη στέρνα ὁ μυλωνᾶς διπλώνει τὸ κορμί του καὶ μπλέχεται μὲ τὴ μέση σ' ἕνα στύλο ποὺ βαστάει τὴν ἀνταβάνωτη σκεπή. Στὴν ἀπελπισμένη δύναμη ἑνὸς ποὺ πάει νὰ πεθάνει τραντάζεται ἀφτή, τὰ παλιόξυλα τριζοβολοῦν καὶ σπάζουν κι ἀρχινοῦν νὰ πέφτουν τρίμματα τὰ κεραμίδια ἕνα.